

nje nevarnosti, ki preté dijakom v slov. paralelki!

Ravno na robe, nevarnosti za-nje ni nobene, ne pri učenju, kajti ležje bodo umeli, kar se uči v slov. jeziku, ne pri podpori, saj ne ostane nobeden brez nje, ako mu je je treba. Tedaj slov. stariši, ako vam je na tem, da se vaši otroci izučé, zapišite jih v slov. paralelke!

Resna beseda, resna stvar.

Ne vemo, kako je to ali v novem času dobivamo iz Ljutomerskega okraja samo pritožbe in težko je reči, kdo da je kriv nevolje, ki se kaže v njih. V tem okraju so zavedni možje doma ali kar se tiče gosposke, do njih so še vselej pohlevni. Da je pa sedaj že neka splošnja nevolja v onem okraju, to se nam kaže tudi v naslednjih vrstah. V tem oziru se nam piše tako-le:

Marsikateri bi mislil, da teče pri nas, v Ljutomerskem okraju vse (razen volitev) v redu, ker se tako malo iz našega okraja poroča. Ali kako zelo bi se motil, kdor bi si le nekoliko hotel pogledati v naše urade. Akoravno c. kr. okrajno glavarstvo in davčni urad, od slavne vlade dobila dvojezične tiskovine za to, da se nam Slovincem na slovenski strani izpolnijo, vendar je vsikdar nemška stran izpolnjena in slovenska prerisana.

V resnici pa smo si sami krivi, kakor nam piše v uvodnem članku „Slov. Gosp.“ štev. 23, ker še se z velikim trudem pridobljenih pravic niti ne poslužujemo. Vsi občinski uradi dobivajo v reševanje le nemška pisma, kakor bi naši župani iz Bismarkije prišli. Ravno sedaj smo dobili cd c. kr. okrajnega glavarstva „Razsodek o odmeri vojaške takse“ in akoravno je slavna vlada daleč na Dunaji, je vendar znala, da tukaj Slovenci domujejo in je za to poslala dvojezične tiskovine. Gospod baron, naš c. kr. okrajni glavar, pa noče znati, da smo tukaj Slovenci, zato je slovenska stran na vojaški taksi ostala prazna in se je gospodu baronu na ljubo izpolnila nemška stran, da-si vse tukajšnje prave Nemce lahko na prste preštejemo in Slovence na tisoče števimo.

Da je tako pri vsem, karkoli dobimo, tega mi še ni treba dalje omeniti. Slovenski kmetje in župani, storimo vsak svojo dolžnost, da se tako skažemo hvaležni našim neustrašenim gospodom poslancem in narodu. Otresimo mlačnost in popustljivost in ne ustrašimo se, ako nas hudo gospodje pogledajo na naše pravične zahteve. Občinski odbori, to se pravi, vsi, ki smo v kakem obč. odboru, storimo prvi korak ter enoglasno zahtevajmo slovensko popolno uradovanje, saj nismo odvisni od naših protivnikov. Doba, ko se je moral kmet pokoriti plemenitašem, ta je minola.

Slovenski gg. profesorji in učitelji so predstavljeni iz domovine, ako pokažejo svoj narodni duh in ponos. Čč. gg. duhovnikom hočejo škodovati, ako branijo pravice slovenskemu narodu. Slovenski kmetje, kateri smo vsikdar bili in bomo zvesto udani veri, domovini in cesarju, mi smo neodvisni, terjajmo zato vsikdar in povsod z odločnostjo slovenskega uradovanja in listin. Kdor svojega jezika ne spoštuje, ta je že podlaga tujčevi peti, pravi pregovor, zatoraj pomagaj si tudi sam in Bog ti bo pomagal!

M., kmet.

Gospodarske stvari.

Oranje na globoko.

(Konec.)

Da se ležje in globlje orje, za to kaže vpreči čveterjad in če je njiva po takem oranji tudi pisana, to se pravi: če se v tem kaže v razni prsti, to ne dene veliko, kajti če se vsadi krompir v tako polje, bode k malu lepša podoba na njem.

Na tako krompirišče kaže pa potlej vsejati ovsa, ne pa ječmena, ker bi še za tega prst ne bila dobra. Po ovsu naj se izorje v jeseni zopet na globoko in spomladi sadi se iz nova krompir na takem polji. Kdor pa misli po krompirji vsejati detelo, tak stori dobro, ako potrosi pred povlačenjem nekoliko vapna po polji. To služi izvrstno detelišču.

Bodi pa že, kakor koli, glavno je pri globokem oranji to, da se izgodi to že jeseni, da torej ostane prst čez zimo prazna ali k večjemu sme se za krompirišče nekaj gnoja podorati tudi v jeseni, toda podorje naj se le prav na plitvo! Tako se razdeli prst in gnoj ob enem čez zimo in krompirja bode veliko in če je leto le kaj ugodno, tudi zdrav bode in lep, da bi ga človek le gledal.

Tudi v težki prsti je včasih oranje na globoko dobro. Dež splavi namreč gnoj in druge redilne snovi skoz površje in ker je prst težka, ne gre to daleč va-njo, vendar pa je mogoče, da je že pod prstjo, iz katere zajemlje silje svojo moč, in zato je ona dobra plast brez koristi. Ako se pa od časa do časa orje na taki zemji globlje, tedaj pride tudi taka plast na vrh in silju, ki se vseje va-njo, daje lahko obilo koristi.

Ali tu, v težki prsti, treba nam je biti previdnim ter ne smemo že koj s kraja postaviti pluga na globoko, ampak to se naj godi polagoma; vsako leto nekaj globlje se naj izorje in tako spravimo s časom vse snovi, ki so silju koristne, iz globočine in v korist silju. Škode pa zato ne bode nobene. Na robe; tako oranje streže, ako se ravnamo prav, vsakemu

silju ter mu ne škoduje ne moča, ne suša tako hitro pri globokem oranji.

Kolikor ti torej pripušča prst na polji, toliko orji globoko! Na vsak način pa orji globoko!

Sejmovi. Dne 14. septembra v Ivniku, pri sv. Lenartu v slov. gor., v Rogatci in v Golobinjaku. Dne 16. septembra v Braslovčah, v Dobovi, v Št. Janži ob Kor. meji, v Pleterji, v Rušah, v Šmariji. Dne 17. septembra v Ljutomeru. Dne 18. sept. v Imenem (za svinje).

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. (Naša nemčurska gospoda in okrajni zastop.) Slovenji-bistriški nemškutarji so izgubili gospodarstvo v okrajnem zastopu; vsled tega se deloma kujajo, deloma puntajo; iz vseh njihovih kislih obrazov pa se vidi notranji srd. Slovenska večina jim je ponudila iz lastne volje mesto načelnikovega namestnika; a gosp. Albert Stiger, ki se včasih jako rad prijaznega dela in laska, je to odklonil — brez vsacega uzroka. Na to je bil voljen kot namestnik g. Fran Mlakar, obče spoštovani posestnik na Hošnici. Žal, da mu bolezen njegove žene ne dopušča, posvetiti svojih vrlih moči temu častnemu mestu. Moral je mesto odložiti in včeraj je bila volitev novega namestnika. Dva ali trije moži od naše strani, kar ni prav, kajti kdor je voljen v zastop, mora tudi vestno obiskovati zborovanja, so izostali in glej, kako čudno politiko ima naša nemčurska gospoda. Nobeden se ni vdeležil volitve samo zaradi tega, da kljubujejo in nagajajo. Ti puhleži mislijo, da Slovenci nemajo toliko delalnih moči med seboj, da bi znali in zamogli posle voditi. Prazne sanje! Toliko duševnih sil imajo Slovenci gotovo, kakor nemčurji, značaja in poštenosti pa — mnogo več. Te čudake jezi samo to, da ne bo njihova stranka mogla v okrajnem zastopu pa tako gospodariti, kakor gospodari v domačem občinskem zastopu. Tam so nekateri obogateli, a občinska posestva pa se tako zadolžila in obremenila, da si zdaj še nobena muha ne upa vsteti na občinsko streho, ker bi jo kak vknjižen upnik, ki se boji za sigurnost svoje tirjatve, s kruto roko odgnal. Zadnjič so sklenili posojilo v znesku 8000 gld. vzeti, ne pri okrajni hranilnici, nego pri štajarskeji hranilnici v Gradei; in katero varnost so ponudili? Občinske doklade, ker je vse drugo imetje občine že preveč zadolženo. No, ti uboga para, Slovensko-bistriški meščani! Tebi se že itak hrbet krivi pod davčnim bremenom! Pa le še več doklad, le še več dolgovi! Da enakega gospodarstva v okrajnem zastopu ne bo, je čisto prav. Slovenski kmetje so stali trdno in značajno; to je prav; vse kljubovanje

in nagajanje ne bo nemčurjem nič pomagalo; okrajni odbor bo deloval tri leta, če bodo se slovenji-bistriški poštenjaki držali kisto in grenko ali pa sladko in ljubeznjivo. Po teh 3 letih bodo pa se osebnostne razmere v mestu tudi v mnogem premenile, da bode potem delovanje v okrajnem odboru lažje. In vi slovenski kmetje, ki poznate priliznjenost bistriških „purgarjev“, kadar hočejo, da pridete v njih prodajalnice in jim pustite tam vaš denar, bodite tudi v drugem oziru značajni, jekleni. Ako Vas sladkobesedni gospodje Albert Stiger ali pa Karol Kaputschitsch, Miha Nasko in dr. vabijo z medenimi besedami v svoje štacune, da iz vaših žepov potegnemo svoj dobiček, bodite trdni, držite se načela: Svoji k svojim. Če ti gospodje nočejo z Vami delati, ker Vam ne morejo več gospodovati, tudi Vi niste ravno vezani, da ž njimi, ki Vas ne marajo, delate in zahajate v njihove štacune. V Slov. Bistrici sta še dve drugi pošteni štacuni. Potem bomo čez tri leta videli, komu bo kljubovanje in nagajivost več koristila, ali Vam ali tej „nemški“ gospodi.

Iz Doliča. (Veseli praznik) blagoslovljenja novega Marijinega oltarja in Lurške Matere Božje smo farani Št. Florijanski doživeli v nedeljo, dne 18. avgusta t. l., ko so nam v pričo sosednih čč. gg. duhovnikov blagoslovili preč. gospod dekan dr. Šuc novi oltar, prenovljeno kapelo s povišanim obokom itd. Prinesla je najlepše okinčana šolska mladež na ličnih nosilnicah jako mično podobo Lurške Matere Božje, katero je mojsterski izdelal podobar g. Krašovic iz Celja, tako tudi oltar s stranskimi podobami sv. Cirila in Metoda. Lepo petje šolskih deklic, vbrano zvonjenje, pokanje z možnarji, ogromno število ljudstva in kakor nalašč za naš preveseli praznik najlepše vreme vse to je izvrstno kinčalo ta dan. Mnogi kresi so že v soboto in spet v nedeljo večer goreli, bil je tudi užgan umetno napravljen žareči križ, katerega je občudovalo še mnogo ljudstva v pozno noč. Težavni trud, popravila in oskrbljenje raznega kinča, so vodili naš preljubljeni č. gosp. župnik Ivan Košar, naj bi pripravili dostojni prostor preblaženi Lurškeji Materi Božji in tako privabili mogočno priprošnjico svojim ljubljnim ovčicam v dušno izveličanje. Posebne hvale tudi zaslužita sosedu Jože Groševnik in Miha Vonovšek, katera za cerkvena dela izmed mnogo dobrih največ marljivosti žrtvujeta. Pohvaliti moramo še izurjenega in marljivega zidarskega mojstra, g. J. Stropnika, ki se je z vsemi močmi potrudil in svoje delo umetno izvršil, obžalovali pa smo ga, da zavoljo hramote ni došel k veselici blagoslovljenja. Naša zanimiva veselica vršila se je pa na rojstni dan Njih veličanstva svitlega cesarja, tedaj tudi „Te Deum laudamus“ in pri obedu spodobne napitnice, med temi na svitlega cesarja, na čast